

Framtidens stöd och omsorg

Sammanställning utmaningar och förslag på åtgärder från medborgardialog

Anette Christoffersson

Datum 2016-12-05

Piteå kommun

Innehållsförteckning

1. Inledning/bakgrund	3
2. Deltagare	3
3. Information - Dialogmöte 1, 2016-11-01	3
4. Utmaningar - Dialogmöte 2, 2016-11-09	4
5. Förslag på åtgärder - Dialogmöte 3, 2016-11-17	5
6. Dialogmöte 4, 2011-11-22	7
7. Sammanfattning	9
8. Deltagarnas utvärdering	9

I. Inledning/bakgrund

Fokusdialog beslutad av Kommunstyrelsen 2016-02-22.

Målsättningen har varit att samla in åsikter och förslag från ett urval av medborgare angående vilka behov/utmaningar som finns och vilka åtgärder som skulle kunna vara aktuella i utformandet av *Framtidens stöd och omsorg*. Materialet från dessa dialoger är tänkt att vara ett av flera kunskapsunderlag i det pågående arbetet.

Dialogen har genomförts som en serie av möten. Deltagarna till de tre första mötena rekryterades från Piteå kommuns medborgarpanel, PiteåPanelen. Till det fjärde mötet inbjöds medlemmar i de kommunala råden (Kommunala förebygganderådet och Kommunala tillgänglighetsrådet).

Vid första mötet fick deltagarna information om vilket uppdrag Stöd och omsorg har, vid andra mötet diskuterades utmaningar, vid tredje mötet arbetade deltagarna med förslag på åtgärder.

Drogförebyggande arbete

En annan fokusdialog beslutad av Kommunstyrelsen har varit Drogförebyggande arbete. Under våren 2016 har tre möten, ”Kvällsfika”, genomförts. Sammanlagt har 20 kvinnor och 15 män deltagit vid mötena som haft olika teman. Vid första mötet berättade kommunens drogbehandlare om sitt arbete, vid möte två berättade chefen för Elevhälsan och Strömbackaskolans rektor om skolans arbete för att förebygga droger och vid tredje mötet deltog Länsstyrelsen och redovisade resultat från CAN-undersökningen.¹

Frågor som diskuterades under mötena var;

- Boenden för personer med missbruksproblematik
- Vuxenvärldens ansvar – attityder till alkohol
- Behovet av drogfria mötesplatser för unga – mötesplatser som skapas i dialog med unga
- Behovet av föräldrastöd
- Hur kan vi involvera näringslivet i det drogförebyggande arbetet? Ge ungdomar kunskap om att bruk av droger kommer att påverka dina möjligheter till arbete i framtiden.
- Sprida kunskap om droger (cannabis) till föräldrar. Använd de evenemang där föräldrar finns som till exempel Piteå Dansar och Ler och Summergames.

2. Deltagare

Ungefär 15 personer från PiteåPanelen har tillsammans med tjänstemän från Socialförvaltningen, Kommunledningskontoret och politiker från Socialtjänsten och styrgruppen *Framtidens stöd och omsorg* deltagit vid träffarna.

3. Information - Dialogmöte 1, 2016-11-01

Vid första mötet informerades deltagarna om vilka verksamheter som finns inom Stöd och omsorg. Informationen hölls av avdelningschef Greger Pettersson. Deltagarna fick också information om vilka olika lagar som styr verksamheten. Många frågor ställdes kring när socialtjänsten arbetar med frivillighet och när det blir tvång, kring drogförebyggande arbete, nättdroger, olika typer av boenden osv.

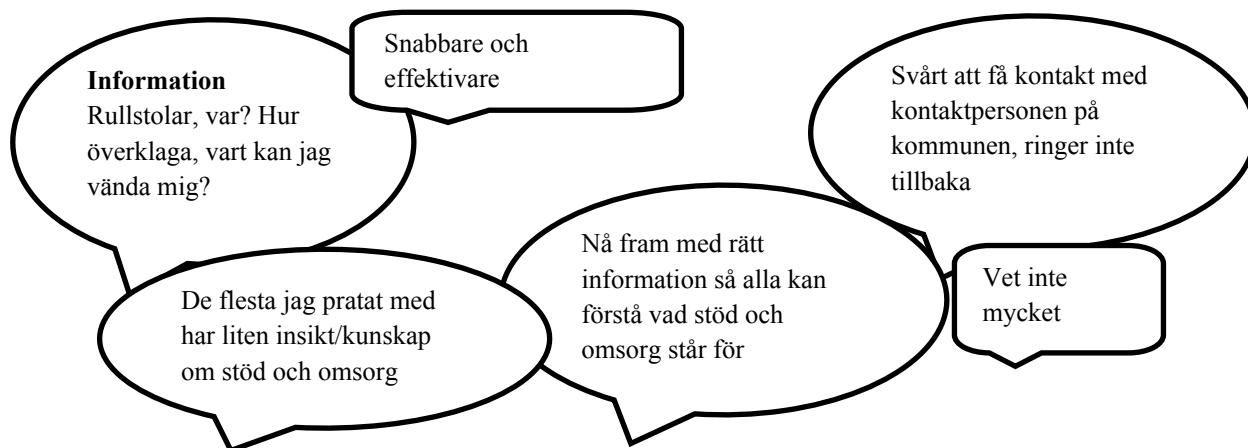
¹ Drogvaneundersökning som genomförs av Länsstyrelsen

Deltagarna fick som hemläxa att gå tillbaka i sina nätverk och fråga efter vad de vet om Stöd och omsorg och vilka utmaningar de såg i framtiden.

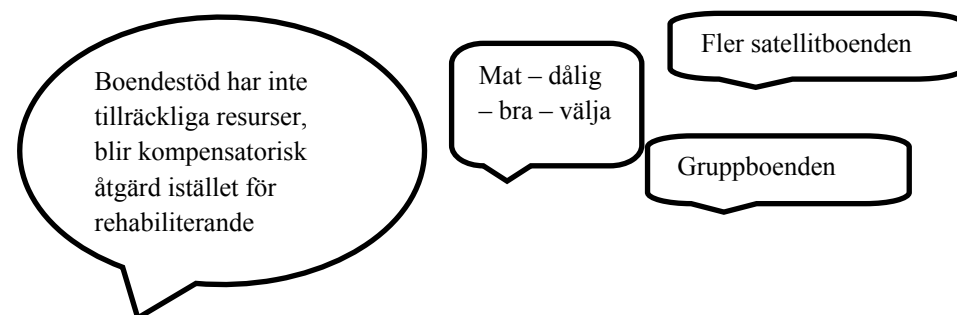
4. Utmaningar - Dialogmöte 2, 2016-11-09

Möte nummer två och deltagarna fick arbeta med att lista alla tänkbara utmaningar de såg i framtiden. De fick också en genomgång av den framtidsspaning som Stöd och omsorg gjort, Greger Pettersson höll i den genomgången. Det visade sig att de allra flesta områden som Stöd och omsorg sett i sin framtidsspaning också var områden som identifierats som utmaningar av deltagarna. Nedanstående är de utmaningar som listades av deltagarna.

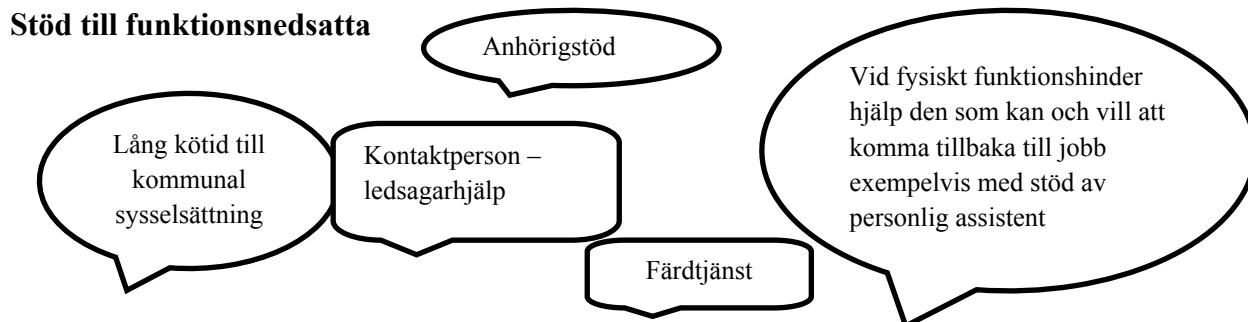
Handläggning och Information

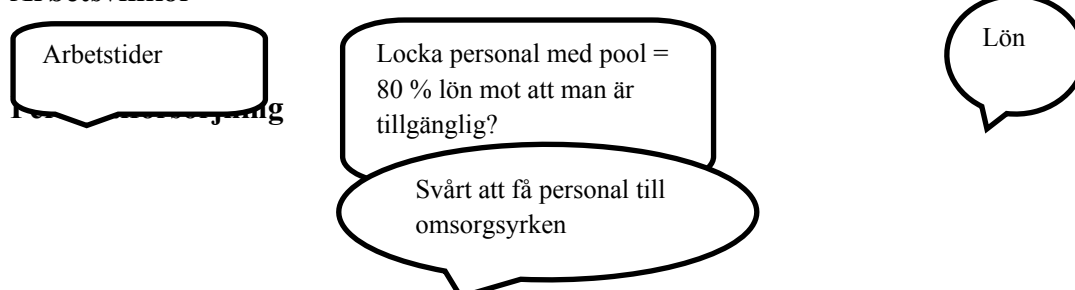
Boende

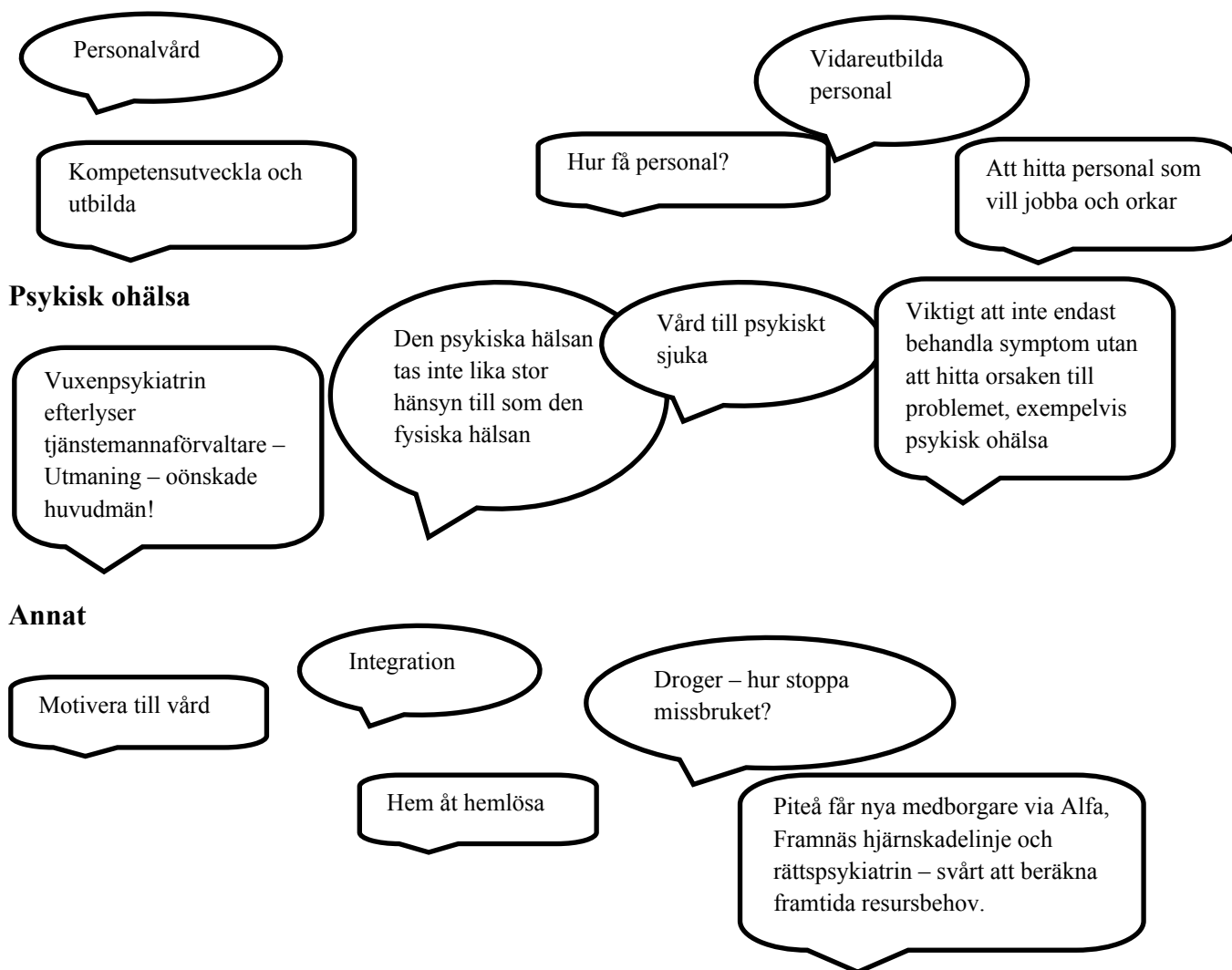

Stöd till funktionsnedsatta

Arbetsvillkor

Slutligen fick deltagarna i uppdrag att prioritera de områden som de ville fortsätta att arbeta med för att hitta förslag på lösningar/åtgärder vid den tredje och avslutande träffen.

Det här är den prioritering som gjordes av deltagarna.

- **Personalförsörjning-arbetsvillkor**
- **Boende**
- **Stöd till personer med funktionsnedsättning**
- **Stöd (droger, psykisk ohälsa, våld)**

Inför nästa träff fick deltagarna återigen en hemläxa – diskutera i era nätverk åtgärd och förslag på lösningar.

5. Förslag på åtgärder - Dialogmöte 3, 2016-11-17

Möte nummer tre och det var dags att utifrån de områden som prioriterats arbeta med förslag på lösningar/åtgärder. Deltagarna hade också fått i uppdrag att fundera på vad som saknas, vad som skulle kunna göras mindre av/vad man skulle kunna sluta göra och vad man skulle kunna samverka med andra om. Att hitta sådant man skulle kunna sluta göra visade sig svårt, förmodligen utifrån att deltagarna inte hade full insyn i verksamheterna.

Det var också relativt svårt att hålla sig till lösningar/förslag på åtgärder och det fanns en tendens att hamna tillbaka på utmaningar i verksamheten.

Det här är de förslag till lösningar/åtgärder som framkom vid tredje mötet. Deltagarna fick sedan prioritera åtgärder. De prioriterade åtgärderna är markerade med fetstil.

Under området boende kunde ingen tydlig prioritering ses.

Personalförsörjning - arbetsvillkor

- Fler nivåer på utbildning. Finns säkert uppgifter som går att göra med enklare utbildning för att avlasta de som har utbildning för de mer avancerade uppgifterna.
- **Kunniga, kompetenta medkännande chefer som vill och vågar leda.**
- **Tätare kontakt mellan chef och anställd – Rekrytera, ställa krav på nya chefer, eventuellt byta arbetsplats med varandra.**
- **Införa en typ av UGL för att utveckla ledarskap och medarbetarskap.**
- **Träna konflikthantering.**
- Kan fler vårdtagare dela på personal/boende?
- Ideella krafter, t.ex. pigga pensionärer. IOP
- Fånga upp erfarenheten hos t.ex. före detta barnskötare. Se kompetensen och validera deras kunskap.
- Inte dela ekonomi med äldreomsorgen.
- Hemtjänsten: Högre lön = mer personal, mer tid/besök/kund ger mindre sjukskrivning. Bättre för alla
- Bättre arbetsvillkor och bättre tider.
- **Bättre lön.**

Boende

- Större krav och ansvar på kommunens bostadsbolag (Pitebo)
- Krav på övriga bostadsbolag att hyra ut till de under LSS
- Bygg boenden där man har råd att bo.
- Billiga boenden för ungdom och ensamkommande – eventuellt baracker
- Fler boendeplatser i byarna.
- Satellitboende
- Starta ett natthärbärge i samverkan med t.ex. kyrkan.
- I Belgien... baracksystem, om du sköter dig får du flytta till en bättre barack och hjälpa dem som bor ”längre ner”. Ta vara på deras yrkeskompetens.
- Nytt barackboende i skogen för de tunga gardet

Stöd till personer med funktionsnedsättning

- Fler boendeformer
- Använd SIP (Samordnad individuell utvecklingsplan)
- Utökad samarbete med näringslivet
- Mer variation på dagliga verksamheter, fler boenden.
- Få välja boendeform efter intressen och ålder så man kan få göra det man vill.

- **Anhörigstöd. Anhörigkonsult som samarbetar med föreningar som bildar självhjälpsgrupper.**

Stöd (droger, psykisk ohälsa, våld)

- Stödja nationella stödtelefoner, t.ex. RK, jourhavande präst, dygn runt telefon?
- **Folkbildning, information, skuld och skam – kampanj, skolan, PT?**
- Engagera goda exempel i skolan. Före detta missbrukare (drogfria, nyktra)
- Kvinnojour. Mansjour? Viktigt att stödja.
- Lättare att få hjälp även för dem som inte märks.
- Vikten av stöd till anhöriga.
- Bättre tillgång till läkare som ser hela människan.
- Stöttning i skolan för barn med dålig självkänsla, ex vis genom frivilligorganisation.

6. Dialogmöte 4, 2011-11-22

Till denna dialog inbjöds medlemmar i de kommunala råden (Förebyggande rådet och Tillgänglighetsrådet) samt gruppledarna och styrgruppen.

De fick ta del av samma information som PiteåPanelen angående Stöd och omsorgs verksamhet och utmaningar. Efter det gavs de tillfälle att utifrån PiteåPanelens identifierade utmaningar lägga till egna utmaningar och förslag på lösningar/åtgärder.

Inga nya utmaningar framkom men en del förslag på åtgärder tillkom. Även här fick deltagarna prioritera åtgärder och de prioriterade åtgärderna är markerade med fetstil.

Personalförsörjning - arbetsvillkor

- Se över löner
- **Attraktiva löner. Premiera välutbildade så att de inte far till andra kommuner.**
- Inga delade turer.
- **6 timmars arbetsdag**
- Personalen måste få syn på sin kompetens.
- Ta hand om timanställda.
- **Att vara mer värd som timanställd. Som timanställd får du inte friskvårdstimma, inte friskvårdsbidrag, inte arbetskläder, inte kickoff, inte arbetsplatsträffar. En timanställd kan jobba på arbetsplatsen i upp till 7 år.**
- Personalpoolen som genomfördes september 2016 är bra ide och vi kommer att behöva utöka intakt personal. Fler behöver känna trygghet som motverkar stress. En ekonomisk ovisshet skapar stress.
- Chefskola för mellanchefer.
- Chefer som vågar var ledare.
- Skrota friskvårdstimmen – istället grupphandledning.
- Sprid att vi har det trevligt på jobbet. Fin sammanhållning.
- **Jobba med kulturen på arbetsplatsen – vad bidrar vi med? För vilka är vi till.**
- Bilda utvecklingsgrupper bland personalen.
- Personalprao på varandras gruppbestäder

- Killar i omsorgen. Locka med extrajobb och feriejobb
- Prao från årskurs 7
- Hur använder vi LAS?
- Vad tycker personalen är goda arbetsvillkor? Fråga

Boenden

- Små gruppboendestäder. Lyssna på dem som har behov.
- Boende åt hemlösa.
- Låt den boende själv önska sitt boende och utforma dem med arkitekt, byggare
- Trygghetsboenden för yngre personer
- **Socialtjänsten borde ha boenden att anvisa.**
- Bredband och tv-kanaler och laddstationer för eu-moppe
- Bovårdar – vanliga ideella personer som stöttar personer i behov av att klara sin bostad
- Boenden i fler kommuner, t.ex. Bergsviken
- Boende som är flyttbart, typ studentbostäder
- **Prova på trappstegsmodellen för LSS personkrets men med nytt typ av personalstöd**
- **Stöd till personer med funktionsnedsättning**
- **Kommunen borde anställa fler med funktionsnedsättning och föregå med gott exempel.**
- Gör en SIP. SIP åt alla som har flera kontakter och åtgärder hos kommun och landsting.
- Ta in närstående för att stötta personen när SIP:en görs.
- Fritid för alla
- Boendepatrollen kan få fler uppdrag
- Uppmuntra de som ställer upp (företagare m.fl.)
- Bilda grupper utifrån intressen så att de kan stötta varandra
- Gör en teatergrupp – typ Hudiksvall.
- Mer stöd till fritidsmöjligheter, ledsagare eller kontaktperson eller fler personal.

Stöd (droger, psykisk ohälsa, våld)

- Visa i handling vad som är bra så följer alltid någon med
- Starta projekt – ja men syftet ska vara att någon slags fortsättning måste finnas annars mister den som behövde tillit och hopp
- Drogsmordningen.
- En anställd samordnare för alkohol- och narkotikaförebyggande arbete.
- **Förebyggande arbete Öckerömodellen, Håkan Fransson**
- **Självhjälpsgrupper som kan samverka med kommunen, kyrkan, Röda korset**
- Mansgrupper för att främja psykiskt välmående
- Kvinnogrupper då kvinnorna är mest sjukskrivna för psykisk ohälsa. Väntjänst för dessa grupper. Fika och umgås, goda samtal, goda upplevelser.

7. Sammanfattning

Sammanfattningsvis så har nedanstående åtgärder prioriterats av deltagarna i dialogen:

Personalförsörjning – arbetsvillkor

- Kunniga, kompetenta medkännande chefer som vill och vågar leda.
- Tätare kontakt mellan chef och anställd – Rekrytera, ställa krav på nya chefer, eventuellt byta arbetsplats med varandra.
- Införa en typ av UGL för att utveckla ledarskap och medarbetarskap.
- Träna konflikthantering.
- Attraktiva löner. Premiera välutbildade så att de inte far till andra kommuner.
- 6 timmars arbetsdag
- Att vara mer värd som timanställd. Som timanställd får du inte friskvårdstimma, inte friskvårdsbidrag, inte arbetskläder, inte kickoff, inte arbetsplatsträffar. En timanställd kan jobba på arbetsplatsen i upp till 7 år.
- Jobba med kulturen på arbetsplatsen – vad bidrar vi med? För vilka är vi till.

Boende

- Socialtjänsten borde ha boenden att anvisa.
- Prova på trappstegsmodellen för LSS personkrets men med nytt typ av personalstöd

Stöd till personer med funktionsnedsättning

- Anhörigstöd. Anhörigkonsult som samarbetar med föreningar som bildar självhjälpgrupper.
- Kommunen borde anställa fler med funktionsnedsättning och föregå med gott exempel.

Stöd (droger, psykisk ohälsa, våld)

- Folkbildning, information, skuld och skam – kampanj, skolan, PT?
- Förebyggande arbete Öckerömodellen, Håkan Fransson
- Självhjälpgrupper som kan samverka med kommunen, kyrkan, Röda korset

8. Deltagarnas utvärdering

Några dagar efter tredje tillfället fick deltagarna svara på en kort utvärdering av hur de upplevt dialogen. Högsta betyget fick informationen om Stöd och omsorg, följt av informationen i inbjudan och fördelningen tiden mellan information och tid för diskussioner och grupparbeten.

Några citat från deltagarnas utvärderingar:

”Mycket nöjd, hoppas att stöd och omsorg och politikerna kan ta till sej av det som kom fram”

”För få från de olika arbetsplatserna, då de har verklig erfarenhet!”

”Jag var bara med vid ett tillfälle. Det var bra info om Stöd och omsorg och intressanta gruppdiskussioner. Det känns värdefullt att få möjlighet att bidra till nya tankar kring viktiga och svåra prioriteringar.”

Ta ställning till följande påstående angående dialogen

"Framtidens stöd och omsorg"

(1=instämmer inte alls, 6=instämmer helt)

